

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 18 Temmuz 2022
Sayı : 3598

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 18/07/2022 14:03
Sayı: E-120.10-1048693

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Meslek hastalıklarına ilişkin sorunlar çalışma yaşamımızın emekçiler bakımından en önde gelen ve kangren mahiyetini kazanmış sorunları arasında yer almaktadır. Bu sorunların ve meslek hastalığı nedeniyle emekçilerin uğradıkları hak kayıplarının araştırılarak tespit edilmesi ve çözüm önerilerinin yasama faaliyetine ışık tutacak mahiyette belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 05.07.2022

Orhan SARIBAL
Bursa Mu.

Alpay Antmen

Kani Beko
İzmir Milletvekili

Hızal KARASID
Sivas Mu

Polat Saroğlu
Tunceli Mu.

Gamze TASCİ
Ankara Mu.

Celal GÖKEŞEL
Mersin Mu.

Jerkan TOPAL
Hatay Milletvekili

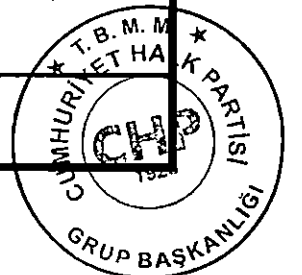
İRTAN KAPLAN
Gaziantep Mu.

Ali Vehbi
Manisa

3598.. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Pervet İNSAL	Ankara Mu.	
Burhan B. B. B.	Adana Mu.	
ANAYAMAN	ANAYAMAN	
Canan YÜCEER	TEKİRDAĞ	
Öğün EYLAN	Canakkale Mu.	
Ali Fozil KASAP	Kütahya mu.	
Suzan Şahin	Hatay mu.	
Uğur Bayraktar	Ankara Mu.	
Öğür Karabat	İstanbul	
Sibel ÖLDEMİR	İSTANBUL	

GEREKÇE

Meslek hastalıkları, emekçilerin işyerlerindeki çalışma koşulları veya işten kaynaklanan çeşitli etkiler sonucu oluşan hastalıklardır. Mesleki bir faaliyetin yürütülmesi veya belirli işlerde sürekli çalışma sonucunda, çalışan kişide, bu faaliyetlerle doğrudan bağlantılı hastalıklar meydana gelmektedir. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) meslek hastalığını, işyerinde bulunan faktörlerin etkisi ile meydana gelen hastalıkların ortak adı şeklinde tanımlarken, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) de yine benzer bir tanımla "hastalığa sebep olan birçok etken içinde işle ilgili faktörlerin de bulunduğu hastalıklar" olarak ifade etmektedir.

Çalışma yaşamımızda belirleyici mahiyette ve kamu, özel ayrımı yapmaksızın sigortalı çalışan tüm kişileri kapsayan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 14. Maddesinde meslek hastalığı, "sigortalının çalıştığı veya yaptığı işin niteliğinden dolayı tekrarlanan bir sebeple veya işin yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici veya sürekli hastalık, bedensel veya ruhsal engellilik halleri" olarak tanımlanmıştır (Madde 14/1). Yine kamu ve özel sektöre ait bütün işlere ve işyerlerine uygulanacağını belirterek başlayan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 3. Maddesine göre ise meslek hastalığı, "mesleki risklere maruziyet sonucu ortaya çıkan hastalığı" ifade etmektedir (Madde 3/1, 1).

Emekçiler çalışırken kullandıkları iş aletlerinin, kullanılan hammaddenin, hammaddenin dönüşmesi sürecinde ortaya çıkan gaz, toz, gürültü gibi etkenlerin vb. tehdidi altındadır. İlaveten, uzun çalışma saatleri ve içinde bulunulan çalışma koşulları da benzer bir biçimde işçinin sağlığını sürekli olarak olumsuz etkileyen faktörlerdendir. Bu nedenle de yapılan işle emekçilerin sağlığı arasında doğrudan bir ilişki olduğu gerçeği göz ardı edilemez. Uluslararası Çalışma Örgütü verilerine göre, her yıl işle ilgili kaza ve hastalıklar sonucunda 2 milyondan fazla kişi yaşamını yitirmektedir. 300 milyondan fazla kişinin ise iş kazası veya meslek hastalıklarına yakalandığı aynı kurum tarafından kayıt altına alınmıştır. Görülmektedir ki, dünyada ve ülkemizde inşaatlardan madenlere, metalden enerji sektörüne, hizmetten sanayiye, taşımacılıktan tarım işçilerine kadar, çalışanların karşı karşıya kaldıkları tehlike ve riskler ve bunların sonucu ortaya çıkan ölümlü iş kazaları, kalıcı iş göremezlikler ve meslek hastalıkları devasa boyutlara ulaşmış durumdadır. Bu durum ülkemizde ise OECD ortalamalarının çok çok üstünde seyretmektedir.

Nitekim Türkiye açısından bakıldığında ILO ve AB'nin çeşitli sözleşmeleri ve direktifleri kabul edilip mevzuat değişikliklerine ve kurumsal değişikliklere gidilmiş olunmasına rağmen, ölümlü iş kazaları, kalıcı iş göremezlikler ve meslek hastalıkları konusunda tablo çok karanlıktır. Ülkemizde her yıl 2 binden fazla çalışan iş kazaları sonucu yaşamını yitirmektedir. Meslek hastalıkları nedeniyle ölümler ise, iş kazalarının 6 katıdır. İşçi sağlığı ve güvenliği alanındaki tablonun ne kadar vahim olduğunu rakamlar ortaya koymaktadır. İşçi sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin alınması, uygulanması, denetlenmesi, önlenemeyen durumlarda ortaya çıkan kazaların neden ve sonuçlarının araştırılması, takibi ve kamuoyu ile şeffaf bir biçimde paylaşılması da dahil birçok alanda ve her birinin ayrı ayrı önemli sorun başlıkları, eksiklikler ve ihmaller olduğu görülmektedir.

Ülkemizde kavramın içeriğinin emekçiler aleyhine dönüştürölmek istendiğine dair pek çok örnekle mevcuttur. Nitekim meslek hastalığı tanısının konması sürecinde tanı ve tedavi sistemi çalışmamakta, sağlıklı veriler ortaya çıkmamakta ya da çıkartılmaması için engeller oluşturulmaktadır. Dünyada meslek hastalıklarından kaynaklı binlerce insan hayatını kaybederken SGK'nin verilerine göre, Türkiye'de 2013 yılından bu yana meslek hastalıklarından kaynaklı ölüm vakası yok görünmektedir. Bu nedenle, yıllara göre ülkemizde meslek hastalıklarının kapsamı, genele oranı, hangi durumlarda çalışanlara meslek hastalığı teşhisi konulduğu, tedavi yöntemi ve süreçleri, hayatını kaybedenlerin ailelerinin durumu, var olan üç hastaneden birisi olan İstanbul Meslek Hastalıkları Hastanesinin hangi gerekçe ile kapatıldığı, Kocaeli de dahil birçok ilde yenilerinin açılması konusunda talepler bulunmaktayken hangi saiklarla bu kararın alındığının tespiti ve acilen ortadan kaldırılması ihtiyacı bulunmaktadır. Yılda en az 600 bin kişinin tedavi gördüğü bu neviden hastanelerde yeterli uzman personelin istihdamının yapıp yapılmaması bir tarafa, ülkemizde meslek hastalığı – iş kazası oranının istatistiksel olarak ne olduğu ve bu oranın hangi verilere dayanılarak, hangi uzmanlar tarafından tespit edildiğı de dahil birçok konunun araştırılarak kamuoyunun bilgisine sunulması önemli ve nitelikli yasama faaliyeti kapsamında gereklidir. İşbu nedenlerle Anayasanın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca emekçilerin meslek hastalıkları alanındaki sorunlarının ve meslek hastalığı nedeniyle uğranılan hak kayıplarının araştırılması ve yaşanan sorunların tespit edilmesi ile çözüm önerilerinin sunulabilmesi amacıyla Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

